

PREDSTAVLJAMO VAM

ČAROBNI SVIJET CELULOIDNE TRAKE

U okviru kulturne manifestacije tradicionalni Dani fotografije BiH koji su održani u Prozor-Rami početkom oktobra/listopada uz prisustvo preko pedeset članova klubova iz Bosne i Hercegovine dodijeljena su zvanja fotografa prve klase Andrejaš Katarini, Moniki, Gabrijeli i Zrinki.

Najstarije fotografije u Tuzli potiču iz osme decenije devetnaestog vijeka. Profesionalni fotografi povremeno su navraćali u Tuzlu i fotografisali mjesta tuzlanskog okruga. Iz tog vremena ostalo je nekoliko fotografija. Njihovi autori su nepoznati. Zna se jedino da su dolazili iz Osijeka i Slavenskog Broda. Početkom austrougarske vladavine, u Tuzlu se doseljava **Maks Šulthajš**, nasljeđuje ga **Vilim Nojgebauer**, koji u Tuzli radi do 1925. godine i kada svoj atelje ustupa **Dragi Jovanoviću**. To su bila tri izvanredna fotografa. Radili su istim objektivom, jer se on nasljeđivao.

Četiri generacije fotografa

U tuzlanskoj obitelji **Andrejaš** objektiv i fotoaparati nisu se nasljeđivali, oni su se iz generacije u generaciju predavali iz ruke u ruku i mijenjali. Prvo je **Robert Andrejaš** fotografisao. Sve je počelo 1980.g. kada postaje članom Foto kino kluba Tuzla. Fotografije (grupa Stijene) prvi put objavljuje u Džuboksu 1983.g., i poslije toga surađuje sa brojnim listovima u nekadašnjoj Jugoslaviji. Onda je svoju ženu **Zrinku**, koju je osim klavira, interesovala fotografija uvukao u nostalgичni svijet fotografije. **Zrinka Andrejaš** prvi put izlaže fotografije 1985. godine. Učestvuje na brojnim izložbama u zemlji i inozemstvu te osvaja dvije prve nagrade na državnim izložbama. Nosilac je zvanja Fotograf I klase u Asocijaciji za umjetničku fotografiju BiH. Posjeduje bogato iskustvo u radu raznim kamerama i u hemijskoj fotografiji.

Potom na svijet dolazi prva prinova u obitelji Andrejaš **Monika**. Osim što je mama Zrinka, profesora klavira, svojoj djevojčici svirala uspavanke, vrijedni i brižni tata Robert uvijek je davao je dane djetinjstva Monike. Kada je Monika malo porasla umjesto Barbike u ruke je dobila kao igračku fotoaparata.

Interesujući se kako ljudi ili soba mogu da stanu u onaj mali prozor na fotoaparatu Monika stalno škljocala i virila u fotoaparata da vidi gdje se to njena soba ili neko sakrio u fotoaparatu. I tako dan za danom rasla je Monika upijajući od oca znanje o fotografiji. Danas je Monika Andrejaš nosilac zvanja Fotograf I klase – F1 AUF BiH.

Vremenom je u obitelji Andrejaš nastalo novo slavlje. Svijet je ugledalo njihovo drugo dijete. Djevojčica **Gabrijela**. Još u predškolskoj dobi, zahvaljujući utjecaju roditelja, kod nje se javlja interesovanje za muziku i fotografiju. Paralelno napredujući u obje oblasti postiže zavidne rezultate. Kao učenica katoličke gimnazije i osnovne škole, školama donosi tri prve nagrade iz oblasti fotografije. Njena fotografija „Gospa van grada“ bila je dio bosanskohercegovačke kolekcije koja je na svjetskoj izložbi pod pokrovitelj-

Sa dodijele zvanja fotograf prve klase na 43. Danima fotografije BiH u Prozoru. S lijeva na desno : Monika, Gabrijela, Zrinka i Katarina.

stvom FIAP-a osvojila drugo mjesto. Nosilac je zvanja Fotograf I klase – F1 AU FBiH

Kako ne bi bilo izuzetaka i nova prinova u obitelji Andrejaš, djevojčica **Katarina** priznaje da voli Barbike, Winxe i Bratz, ali draži su joj fotoaparati i njena violina. Fotografijom se počela baviti veoma rano, tako da je kao dugogodišnji učesnik domaćih i internacionalnih izložbi, uspjela prikupiti bodove i dobiti pozitivno mišljenje umjetničkog savjeta Asocijacije za umjetničku fotografiju u BiH, te je tako najmlađi autor u historiji AUF koji je dobio zvanje Fotograf I klase u Asocijaciji za umjetničku fotografiju u BiH.

Na 43. po redu tradicionalnim Danima fotografije Bosne i Hercegovine koji su održani u Prozor - Rami početkom oktobra/listopada uz prisustvo preko pedeset članova klubova iz BiH dodijeljena su zvanja fotografa prve klase Katarini, Moniki, Gabrijeli i Zrinki Andrejaš. U okviru programa 43. po redu Dana na izložbi Foto BiH iz Foto kluba Tuzla izložilo je radove 11 autora sa 36 fotografija.

Digitalna fotografija

Iako se bavi umjetničkom fotografijom skoro 30 godina, Robert Andrejaš i pored sve više prisutne digitalne fotografije još se drži celuloidne trake. Kao što su mnogi u potrazi za Zlatnim gralom, Robert i pored milion potrošenih metara rolni filma kaže da još nije napravio idealnu fotografiju. Robert je kandidat za zvanje majstora fotografije - KMF AUFBiH (Asocijacija umjetničke fotografije Bosne i Hercegovine). Mada nema ništa protiv digitalne fotografije za koju kaže da sada postoje neslućene mogućnosti obrade, mnogi fotografi upropaste svoje snimke. Pobornik je da fotografija mora ostati onakva kakva jeste, jer ako se nekom odstrani na fotografiji mladež ili bubuljica s lica, izbrišu bore, onda to više nije ta ličnost. Pobornik je korištenja fotošopa za rezanje viškova i sitnih korekcija koje fotografiji ne daju drugi

smisao. Dakle, kao što se to prije radilo i sa analognim fotografijama i analognoj tehnici.

Jednom prilikom Robert je pokazao vrlo važnom čovjeku u Tuzli nekoliko fotografija. Čovjek ih je pažljivo pogledao i kazao da je to sve urađeno u fotošopu. Robert je pokupio svoje radove i otišao.

Robert Andrejaš obavlja i dužnost predsjednika Foto kluba Tuzla koji je član Svjetske organizacije za umjetničku fotografiju. Iako klub ima svoje prostorije koje se nalaze uz Panonsko jezero, na mjestu gdje bi se trebalo graditi i treće pokriveno još uvijek nadležni iz Općine Tuzla nisu Foto klubu ponudili novi prostor.

Klub svojim članovima pruža mogućnost izlaganja u svim zemljama svijeta. U zemlji, koja se smatra kolijevkom fotografije, Francuska, mlada selekcija naše zemlje prije dvije godine proglašena najboljom u svijetu. Naše društvo i grad Tuzla nije svjesno talenata i potencijala svojih građana kojima ne pruža nimalo šanse.

Foto klub Tuzla gost je brojnih Foto safarija koji se organizuju u Bosni i Hercegovini i Evropi. Ljudi u gradovima u kojima gostuju članovi Foto kluba Tuzla prepoznali su vrijednost u ovom vidu promocije prirodnih ljepota i bogatstva krajeva i uvijek su za kulturu spremni odriješiti kesu za čiju organizaciju nije potrebno mnogo novca. Ali sve se to izgleda može uraditi i u fotošopu (photoshop), kako bi rekao vrlo važan čovjek ovog grada. Grada u kojem je kultura svedena na reflektore pozorišta i BKC, a kada se ti reflektori ugase Tuzla opet ostaje kulturna provincija. Dogleće Katarina pričati svojim drugaricama i drugovima gdje je sve bila i kakve je ljepote vidjela u Travniku, Prozor-Rami i drugim mjestima Bosne i Hercegovine i susjednih država. Na žalost i Katarina fotografije na celuloidnoj traci i ne pravi fotografije u fotošopu.

Mujakić Samir

